

Kamienice robią się na bóstwo

INWESTYCJE

Program rewitalizacyjny przynosi widoczne zmiany.

str. 2

Takie było Lubuskie Święto Plonów!

KONIEC LATA

Wspominamy wielkie wydarzenie we Wschowie.

str. 6-7

Pierwszy taki festiwal

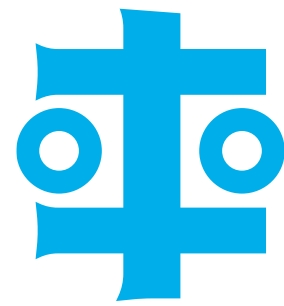
KULTURA

Jeszcze niedawno na Lubelszczyźnie, teraz m.in. we Wschowie.

str. 7

Jestem ze Wschowy

NR 7 (47)/2026 ISSN 2720-4960

WWW.WSCHOWA.PL

październik 2026 r.

Dzieje się dla Was!

Beneficjent: Gmina Wschowa
„Rewitalizacja terenów zieleni w przestrzeni publicznej miasta Wschowa - przebudowa „Parku nad Stawami”

Wartość projektu	Kwota dofinansowania z Unii Europejskiej
12 218 900,70 zł	7 393 510,03 zł

Beneficjent: Gmina Wschowa / Centrum Usług Społecznych
„Centrum Usług Społecznych we Wschowie - lokalne wsparcie na miarę potrzeb”

Wartość projektu	Kwota dofinansowania z Unii Europejskiej
2 636 221,59 zł	2 240 788,35 zł

Beneficjent: Gmina Wschowa / Centrum Usług Społecznych
„Centrum Usług Społecznych we Wschowie - lokalne wsparcie na miarę potrzeb”

Wartość projektu	Kwota dofinansowania z Unii Europejskiej
2 636 221,59 zł	2 240 788,35 zł

Dzięki pieniądзом z Unii Europejskiej za chwilę będziemy rewitalizować Park nad Stawami we Wschowie. Z tych funduszy zmodernizowaliśmy także pomieszczenia dla Centrum Usług Społecznych. Nowy CUS już jest oddany do użytku. Więcej str. 3 i 4

Trzeba chcieć to dostrzec

Dopiero co cieszyliśmy się latem, a tu proszę – mamy jesień. Ale roweru odstawić jeszcze nie warto. W końcu na dwóch kółkach można jeździć niemal przez cały rok, a my konsekwentnie dokładamy kolejne kilometry tras.

I sporo się w tej sprawie dzieje. Ruszamy ze ścieżką w kierunku Osowej Sieni, rozstrzygamy postępowanie dotyczące trasy Wschowa – Konradowo i jeszcze myślimy o kolejnym brakującym odcinku – Lgiń – Łysiny. Chcemy w ten sposób stworzyć rowerową pętlę, która połączy istniejące i powstające trasy w jedną spójną sieć.

Co ważne, wiele z tych planów możemy realizować dzięki środkom europejskim. Korzystamy z tej możliwości bardzo mocno, bo właśnie po to są te pieniądze – żeby zmieniać nasze miasta i wsie, rozwijać infrastrukturę i poprawiać jakość życia mieszkańców. Każda pozyskana złotówka to szansa, żeby zrobić więcej, niż pozwalałby na to sam budżet gminy.

I nie są to tylko słowa. Przeglądając to wydanie „Jestem ze Wschowy”, sami zobaczycie, jak wiele inwestycji realizujemy właśnie dzięki temu, że skutecznie sięgamy po fundusze europejskie. Ścieżki rowerowe, rewitalizacja, nowe przestrzenie – bez zewnętrznego wsparcia wiele z nich musiałoby czekać znacznie dłużej.

Ostatnie tygodnie to jednak nie tylko inwestycje. Za nami Lubuskie Święto Plonów, Pardes FESTIVAL, który po raz pierwszy zawiązał do naszego regionu, rozgrywki i sportowe emocje na wschowskim Orliku, a przed nami kolejne wydarzenia.

Czasem słyszę, że „tu nic się nie dzieje”. Ale to nie jest tylko kwestia mojego wrażenia czy opinii. My po prostu robimy swoje. Budujemy, remontujemy, pozyskujemy pieniądze, organizujemy wydarzenia, tworzymy ofertę sportową, kulturalną i rekreacyjną. To wszystko dzieje się naprawdę – właśnie tutaj, w naszej gminie.

Trzeba tylko chcieć to dostrzec. A czasem także wyjść z domu i z tej oferty po prostu skorzystać.

O tym, jak wiele dzieje się wokół nas, przekonacie się na kolejnych stronach tego wydania „Jestem ze Wschowy”.

Życzę dobrej lektury!

Konrad Antkowiak
Burmistrz Miasta
i Gminy Wschowa

MIESZKAŃCY ZABRALI GŁOS W SPRAWIE PLANU OGÓLNEGO

Ponad 220 uwag wpłynęło podczas konsultacji społecznych dotyczących projektu Planu Ogólnego Gminy Wschowa. Konsultacje trwały od 24 sierpnia do 22 września 2026 r. Mieszkańcy mogli zapoznać się z projektem, zgłaszać swoje uwagi oraz porozmawiać z projektantem podczas dyżurów i spotkania otwartego. Z dyżurów konsultacyjnych skorzystało ponad 40 osób, mniej osób wzięło udział w spotkaniu konsultacyjnym. Tymczasem była to okazja, aby zapytać o konkretne rozwiązania zawarte w projekcie, wyjaśnić wątpliwości oraz przedstawić swoje stanowisko.

Najważniejszą częścią konsultacji były jednak formalnie zgłoszone uwagi. Wpłynęło ich ponad 220. Teraz wszystkie uwagi są analizowane. Projektant przygotowuje ich wstępną ocenę oraz propozycje sposobu ich rozpatrzenia. Następnie uwagi zostaną rozpatrzone przez Burmistrza Miasta i Gminy Wschowa, który zdecyduje, które z nich zostaną uwzględnione w projekcie. Samo zgłoszenie uwagi lub rozmowa z projektantem nie oznacza automatycznie jej uwzględnienia ani zmiany projektu. O tym zdecydować dalsza analiza wszystkich złożonych uwag. **Opr. (luk)**

Takich zmian nie było tu nigdy Wschowskie kamienice robią się na bóstwo

Budynek pod adresem ks. Kostki 30

Kamienica przy ul. Daszyńskiego 27

Rewitalizacja budynku przy ul. Garbarskiej 1

Rząd kamienic przy ul. Powstańców Wlkp. 6, 8 i 10

Jedne już gotowe, inne jeszcze za rusztowaniami. W tym roku dzięki programowi „Wspólnie remontujemy wschowskie kamienice” zmieni się wygląd 11 budynków.

Zakończyły się już remonty przy Bohaterów Westerplatte 7, 8 i 10 oraz Niepodległości 10. Prace trwają przy Powstańców Wielkopolskich 8 i 10, Garbarskiej 15, ks. Kostki 30 oraz Daszyńskiego 27. Wkrótce ekipy pojawią się także przy Powstańców Wielkopolskich 6 i Niepodległości 36.

Program zainicjowany przez burmistrza Konrada Antkowiaka wspiera wspólnota mieszkaniowa, które podejmują się remontów swoich budynków. Gmina dokłada do prac, a efekty widać już w różnych częściach miasta.

Osobne prace prowadzone są przy Rzeźnickiej 1, gdzie odtwarzane są schody i naprawiana jest zewnętrzna ściana budynku.

To kolejna edycja programu. Wcześniej dzięki gminnemu wsparciu remonty przeszły m.in. budynki przy Moniuszki, Jasnej i Nowej. Jeden adres może nie zmienić miasta. Ale gdy takich adresów przybywa, różnicę naprawdę zaczyna być widać. **(luk)**

A tak prace toczą się przy ul. Garbarskiej

Misterna praca przy odbudowie schodów przy ul. Rzeźnickiej

Na ks. Kostki – prace przy elewacji kamienicy

**Jestem
ze Wschowy**

Wydawca:

Urząd Miasta
i Gminy Wschowa,
ul. Rynek 1, 67-400
Wschowa

WWW.WSCHOWA.PL

Radaktor naczelny: Łukasz Domagała

Redaguje zespół: Kamila Pogorzelska, Joanna Cicha, Marta Szeroka, Agnieszka Wtykto, Piotr Dzieńtakowski, Wiktoria Przytucka, Kamila Kamińska, Maja Śliwińska, Magdalena Kurek, Mateusz Szata, Gabriela Knap, Anna Dwojna-Piątyszek, Małgorzata Łabędzka, Magdalena Jaraczewska-Wieczorek, Kinga Neć, Monika Domeracka.

Nakład 3 tysiące
egzemplarzy
Numer 7 (47)

Projekt, skład i druk:
Piotr Kaszuba PEKA design

REDAKCJA@WSCHOWA.PL

WSCHOWA WYKORZYSTUJE SWOJĄ SZANSE

ROZMOWA Z **SEBASTIANEM CIEMNOCZOŁOWSKIM**, MARSZAŁKIEM WOJEWÓDZTWA LUBUSKIEGO.**PANIE MARSZAŁKU, ZNA PAN TO MIEJSCE?**

Tak. Urodziłem się w Lesznie i często przejeżdżam przez Wschowę. To piękny park, który zawsze podziwiałem. Tym bardziej cieszy mnie, że po ponad 30 latach oczekiwania mieszkańców ten teren wreszcie się zmieni. Bo właśnie po to jest rewitalizacja – żeby takie miejsca na nowo oddawać ludziom, w piękniejszej formie.

CZY TAKA ZMIANA WE WSCHOWIE BYŁABY MOŻLIWA BEZ FUNDUSZY EUROPEJSKICH?

Byłoby bardzo trudno, bo – nie oszukujmy się – takich pieniędzy w budżecie nie ma. Tymczasem tutaj mówimy o ponad 100 milionach złotych ze środków unijnych. To największy program rewitalizacyjny ostatnich lat. Cieszy mnie, że

część tych pieniędzy trafia właśnie tutaj, do Wschowy. Mówiąc wprost, bez funduszy europejskich wiele inwestycji takich jak ta po prostu nie mogłoby powstać.

O TE ŚRODKI TRZEBA BYŁO JEDNAK POWALCZYĆ.

Oczywiście. Starali się o nie również inne gminy. Te pieniądze nie leżą na ulicy – trzeba mieć dobry

projekt i skutecznie o nie zabiegać. Dlatego gratuluję radnym, burmistrzowi, ale też pracownikom urzędu, którzy wykonali ogromną pracę, żeby te środki pozyskać. Efekty tej pracy będzie widać właśnie tutaj, we Wschowie. Mam nadzieję, że spotkamy się ponownie, kiedy wszystko będzie już gotowe.

Park nad Stawami czeka wielka przemiana

Gmina Wschowa podpisała umowę na rewitalizację Parku nad Stawami. Inwestycja warta ponad 12 mln zł ma wydobyć z tego miejsca to, co najlepsze – wodę, zielen i wyjątkowy krajobraz.

Przez lata Park nad Stawami pozostawał miejscem z ogromnym potencjałem, ale wymagającym inwestycji. Teraz ma się to zmienić. Podpisana umowa otwiera drogę do rozpoczęcia prac. Jednym z najważniejszych elementów będzie oczyszczenie i odmulenie akwenów. Powstaną również alejki

spacerowe, a otoczenie stawów zostanie na nowo zagospodarowane. Wszystko po to, aby stworzyć atrakcyjną przestrzeń do spacerów, wypoczynku i spędzania wolnego czasu. Wartość inwestycji przekracza 12 mln zł. Prawie 7,4 mln zł stanowi dofinansowanie z Unii Europejskiej, a kolejny milion złotych pochodzi z budżetu państwa. W symbolicz-

7,4 mln zł
– tyle wyniesie dofinansowanie z UE

nym podpisaniu umowy w Parku nad Stawami uczestniczyli m.in. marszałek województwa lubuskiego Sebastian Ciemnoczołowski, wicemarszałek Grzegorz Potęga, radni województwa lubuskiego oraz radni Rady Miejskiej we Wschowie. (luk)

ROWEROWA GMINA WSCHOWA

Archeolodzy weszli na trasę do Osowej Sieni

Na trasie przyszłej ścieżki Wschowa–Osowa Sień archeolodzy badają około 2 km terenu.

Na razie znaleziono m.in. fragmenty metalu i podkowy. To prace poprzedzające wejście budowlańców i rozpoczęcie inwestycji.

Pięć ofert na trasę do Konradowa

Pięć firm chce wybudować ścieżkę rowerową Wschowa–Konradowo. Oferty wynoszą od 6,76 do 9,45 mln zł i są obecnie analizowane.

Planowana trasa ma mieć około 5,1 km – od ul. Konradowskiej, przez Konradowo, do skrzyżowania w kierunku Starych Drzewiec i Kandlewa. Zadanie obejmie także przebudowę przejazdu kolejowego.

Lgini–Łysiny domknie rowerową pętlę

Gmina pozyskała 70 tys. zł na przygotowanie Programu Funkcjonalno-Użytkowego dla trasy Lgini–Łysiny.

To ważny fragment planowanej sieci – ma połączyć istniejące i powstające drogi rowerowe w rejonie Łysin, Lginia, Hetmanic i Wschowy w jedną rowerową pętlę.

Do Lginia: pierwszy kilometr coraz bliżej budowy

Trwają przygotowania do III etapu drogi rowerowej Wschowa–Lgini. Dla pierwszego, około kilometrowego odcinka kończą się formalności związane z organizacją ruchu, a przekazanie terenu budowy planowane jest na pierwszy tydzień października.

Dla pozostałej części trwają uzgodnienia i podziały nieruchomości potrzebne do uzyskania decyzji ZRID. Przygotowano także porozumienie z Gminą Wijewo dotyczące połączenia tras na granicy obu gmin.

Od ronda do ronda. Dokumentacja gotowa

Projekt drogi rowerowej od Ronda Wolsztyńskiego do Ronda Sławskiego został ostatecznie uzgodniony przez Zarząd Dróg Wojewódzkich.

Projektant złożył już zgłoszenie budowy do Lubuskiego Urzędu Wojewódzkiego.

Nowa Wieś–Osowa Sień. Czas na projekt

Gmina Wschowa i Powiat Wschowski zawarły porozumienie dotyczące planowanej drogi rowerowej Nowa Wieś–Osowa Sień.

Przygotowywany jest przetarg na dokumentację techniczną. Projekt zostanie podzielony na dwa etapy: od Nowej Wsi do Osowej Sieni oraz przez Osową Sień do skrzyżowania w centrum miejscowości.

(red)

CUS ma więcej miejsca. Zobacz nową przestrzeń!

Centrum Usług Społecznych we Wschowie ma do dyspozycji nowe pomieszczenia. Zostały one otwarte w budynku Centrum Kultury i Rekreacji przy ul. Niepodległości 1. Będą tu odbywać się spotkania, zajęcia i kolejne działania dla mieszkańców.

Nowa przestrzeń daje CUS przede wszystkim więcej miejsca do prowadzenia działalności i rozwijania oferty. Nie oznacza to jednak wyprowadzki z ul. Klasztornej. Dotychczasowa siedziba nadal będzie funkcjonować.

Na rozwój Centrum Usług Społecznych we Wschowie pozyskano ponad 2 mln zł ze środków Unii Europejskiej. Pieniądze mają pozwolić na rozszerzanie usług i docieranie z nimi do kolejnych mieszkańców.

Chodzi również o osoby, którym ze względu na wiek, chorobę, niepełnosprawność czy trudną sytuację życiową niełatwo jest uczestniczyć w życiu lokalnej społeczności. CUS ma oferować im nie tylko konkretną pomoc, ale także zajęcia, spotkania i możliwość spędzania czasu z innymi.

W otwarciu nowych pomieszczeń uczestniczył m.in. marszałek województwa lubuskiego Sebastian Ciemnoczołowski. Zwrócił uwagę, że Lubuskie jest liderem w kraju pod względem rozwoju Centrów Usług Społecznych.

Dla wschowskiego CUS otwarcie pomieszczeń przy ul. Niepodległości oznacza przede wszystkim jedno – więcej miejsca na działalność i możliwość poszerzania oferty kierowanej do mieszkańców.

(luk)

Do nowych pomieszczeń Centrum Usług Społecznych zajrzeliśmy krótko przed oficjalnym otwarciem

Więcej zdjęć,
zeskanuj kod QR:

Przytulne
wnętrza – takie,
jakich oczekujecie

Podczas oficjalnego otwarcia o CUS opowiedziała Monika Domeracka, dyrektorka tej jednostki

Centrum Usług Społecznych we Wschowie oficjalnie otwarte

Korytarz CUS przeżył obłęd

Tu pomyślano o miejscach do rehabilitacji, bo oferta CUS jest szeroka

„To miejsce stworzone z myślą o naszych mieszkańcach. Mam nadzieję, że stanie się ono małym sercem naszej gminy, w którym będą powstawały nowe pomysły, nowe inicjatywy, a także zawiązywały się nowe relacje.

Monika Domeracka, dyrektor Centrum Usług Społecznych we Wschowie

KOBIECA ENERGIA WYPEŁNIŁA SALĘ!

Monika Richardson

Kongres Kobiet przyciągnął wiele pań – nie tylko ze Wschowy

Ppełna sala, znane nazwiska, ważne rozmowy i sporo dobrej energii. XIV Wschowski Kongres Kobiet już za nami.

Panie spotkały się w sali widowiskowej Centrum Kultury i Rekreacji we Wschowie. Tegoroczna edycja wydarzenia odbyła się pod hasłem

„Idź, swoją drogą idź”.

O życiowych wyborach, zmianach, relacjach i odwadze rozmawiały m.in. Agata Passent, Monika Richardson, dr Monika Kaczmarczyk oraz Ewa Klonowska.

W wydarzeniu uczestniczył także burmistrz Konrad Antkowiak,

a Kongres poprowadziły Urszula Chudak i Hanna Knaflewska-Walkowiak.

Były rozmowy, emocje, spotkania i muzyczny finał. A atmosferę XIV Wschowskiego Kongresu Kobiet najlepiej pokazują zdjęcia.

(luk)

Kongres rozpoczął się z rozmachem, a raczej z dymem

Agata Passent

Więcej zdjęć,
zeskanuj kod QR:

CO SIĘ DZIEJE W GMINIE WSCHOWA?

Drogi, parki, nowe remizy, hala widowiskowo-sportowa i kolejne projekty. W jednych miejscach trwają już przetargi, w innych kończą się prace projektowe lub kompletowane są potrzebne pozwolenia. Sprawdzamy, co się dzieje – nie tylko w gminnych inwestycjach.

Ulica Wolsztyńska

Enea uzgodniła projekt przebudowy linii energetycznej na całym odcinku ul. Wolsztyńskiej. Ponieważ uzgodnienia trwały kilka miesięcy, projektant wystąpił o przedłużenie terminu realizacji umowy. Decyzja w tej sprawie zapadnie po przedstawieniu dodatkowych wyjaśnień.

Hala przy Bazaltowej i pumtrack

Hala przy ul. Bazaltowej - tak ma wyglądać

Trwają prace projektowe dotyczące hali widowiskowo-sportowej przy ul. Bazaltowej. Projektant zapowiadał złożenie wniosku o pozwolenie na budowę do końca września.

Powstaje również dokumentacja przyszłego pumtracka w Parku Wolsztyńskim. Projektant przedstawił kilka wariantów obiektu. Gmina zwróciła się o ich uzupełnienie o dodatkowe informacje, które pozwolą dokładnie ocenić proponowane rozwiązania.

„Czyste Powietrze” – 42 konsultacje

Działa również Gminny Punkt Konsultacyjno-Informacyjny programu „Czyste Powietrze”. Prze-

prowadzono 42 konsultacje dotyczące m.in. zasad programu, wysokości dofinansowania i formalności.

Mieszkańcom udzielono także pomocy przy 6 wnioskach o płatność lub ich uzupełnieniu oraz 5 wnioskach o dofinansowanie.

Towarowa i Garbarska

Zdegradowana ul. Garbarska - czekają ją zmiany

Dla przebudowy ul. Towarowej uzyskano skuteczne zgłoszenie robót budowlanych. Gmina złożyła również wniosek o dofinansowanie tej inwestycji z Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg.

Kolejne działania prowadzone są przy ul. Garbarskiej. Podpisano już umowę dotacyjną, a obecnie trwa postępowanie przetargowe. Na realizację inwestycji Gmina otrzymała ponad 1,6 mln zł z Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg.

Ulica Towarowa we Wschowie

Teren wokół murów miejskich

Nadal trwają uzgodnienia dokumentacji dotyczącej rewitalizacji terenów wokół murów miejskich. Kolejne rozwiązania są konsultowane z Lubuskim Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków, co wydłuża procedurę.

Najwięcej uzgodnień dotyczy terenu przy Muzeum i Bibliotece od strony ul. Lipowej. Chodzi m.in. o możliwość wykorzystania tej przestrzeni do organizacji wydarzeń plenerowych oraz przebieg i sposób wykonania ciągów komunikacyjnych.

Park nad Stawami

Park nad Stawami będzie poddany rewitalizacji

W przypadku rewitalizacji Parku nad Stawami Gmina oczekuje na pozwolenie wodnoprawne od Wód Polskich w zakresie dotyczącym architektury parkowej. Jednocześnie przygotowywane jest postępowanie przetargowe na realizację całego zadania.

Inwestycje na wsiach

Zakończono przygotowanie Programów Funkcjonalno-Użytkowych dla czterech zadań w ramach programu „Inteligentna Wieś”. Dokumentacja obejmuje budowę remizy OSP w Siedlnicy, sal wiejskich w Przyczynie Górnej i Dębowej Łęce oraz przebudowę sali wiejskiej wraz z remizą OSP w Lginiu.

Placówka wsparcia dziennego

Dziś nie wygląda dobrze, ale ta kamienica zmieni się pod potrzeby placówki wsparcia dziennego

Do przodu posuwają się przygotowania do adaptacji pomieszczeń przy ul. Ratuszowej 1 i Rynku na placówkę wsparcia dziennego. Projekt został uzgodniony z Lubuskim Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków. Do Starostwa Powiatowego złożono już wniosek o pozwolenie na budowę.

Nowa remiza OSP Wschowa

Podpisano umowę na przygotowanie dokumentacji technicznej budowy nowej remizy OSP Wschowa. Projekt przygotowuje firma Jakub Kowalczyk Klub Architekci z Krakowa. Wartość umowy wynosi 246 tys. zł.

Kolejne pieniądze na inwestycje

Gmina podpisała trzy umowy dotacyjne. Na przebudowę ul. Garbarskiej pozyskano ponad 1,6 mln zł, natomiast 90 tys. zł z budżetu Województwa Lubuskiego przeznaczono na modernizację drogi dojazdowej do gruntów rolnych w Wygnańcach. Kolejne 100 tys. zł dofinansowania przyznano na przygotowanie Programu Funkcjonalno-Użytkowego dla planowanej drogi rowerowej Lgiń-Lysiny.

To nie koniec starań o środki. Do Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg złożono cztery kolejne wnioski. Dotyczą one remontu ul. Pocztowej i Poprzecznej, ul. Solnej, pl. Grunwaldu i ul. Piłsudskiego, ul. Cichej, Targowej i Wąskiej oraz przebudowy ul. Towarowej. (red)

Wschowa ma nowego partnera w Niemczech

Gmina Wschowa i niemieckie Lauchhammer podpisały umowę partnerską. To początek współpracy, która ma połączyć nie tylko samorządy, ale także mieszkańców, szkoły i organizacje z obu miast.

Podpisanie umowy otwiera nowy rozdział we współpracy Wschowy i Lauchhammer. Partnerstwo ma służyć wymianie doświadczeń, na-

wiązywaniu kontaktów oraz realizacji wspólnych przedsięwzięć. Oba samorządy chcą także wykorzystywać możliwości, jakie daje Unia Europejska, i wspólnie przy-

gotowywać europejskie projekty. Ważnym elementem współpracy mają być kontakty pomiędzy mieszkańcami, organizacjami i szkołami. (luk)

NOWA SOŁTYS
W DĘBOWEJ ŁĘCE

Została nią Justyna Chruszczewska, która zastąpiła Tomasza Pestrowicza.

Dotychczasowy sołtys zrezygnował z pełnienia tej funkcji. Tymczasem przed nową sołtys teraz czas

na pierwsze działania, pomysły i współpracę z mieszkańcami. Powodzenia! Tomaszowi Pestrowiczowi należą się natomiast podziękowania za czas i pracę poświęcone Dębowej Łęce. (luk)

Lubuskie świętowało we Wschowie!

1
Uroczystości
dożynkowe rozpoczęły
się mszą świętą

2
Później spod kościoła
farnego ruszył korowód

4
Każdy uczestnik
otrzymał
okolicznościową
dożynkową przypinkę

Korowód, dożynkowe wieńce, delegacje z całego województwa i wspólna zabawa. 5 września Wschowa została gospodarzem XXVII Lubuskiego Święta Plonów.

Świętowanie rozpoczęła msza w intencji rolników we wschowskiej farze. Później ulicami miasta przeszedł barwny korowód, który dotarł na Plac Kosynierów, gdzie odbyła się główna część wojewódzkich dożynek.

Do Wschowy przyjechali rolnicy, Koła Gospodyń Wiejskich, samorządowcy i delegacje z całego regionu. Gospodarzem święta był marszałek województwa lubuskiego Sebastian Ciemnoczołowski, a współorganizatorami Gmina Wschowa i Powiat Wschowski. Gości powitali burmistrz Konrad Antkowiak i starosta Waldemar Starosta.

Jednym z najważniejszych punktów wydarzenia był konkurs 23 wieńców dożynkowych. Nie zabrakło również regionalnych stoisk, lokalnych smaków, muzyki i występów. Na scenie pojawili się m.in. Mażoretki „Finezja”, Orkiestra Maestoso Wschowa, Aleksandra Szwed i zespół I-RAY.

Przez kilka godzin Wschowa była dożynkową stolicą województwa. Było tradycyjnie, kolorowo i tłumnie, a przede wszystkim było to wielkie święto lubuskich rolników. (luk)

5
I korowód dotarł
na Plac Kosynierów

6
A tu już dożynkowe
wieńce

8
I oczywiście część
obrzędowa

11
Stoisk było mnóstwo, co
pozwalało zajrzeć tu...

12
Albo tam...

9
Części oficjalnej
towarzyszyły
tradycyjne tańce

13
Gmina Wschowa
wystawiła się
z programem
Czyste powietrze

14
A biblioteka
z gadżetami
gminnymi

3 Przeszedł przez wschowski deptak

PARDES FESTIVAL. WSCHOWA OPOWIEDZIANA HISTORIA I MUZYKĄ

1 Inauguracyjne wydarzenie festiwalu przyciągnęło do lapidarium ponad 30 osób

7 Później przemówienia...

2 W tym niesamowitym miejscu o zmierzchu...

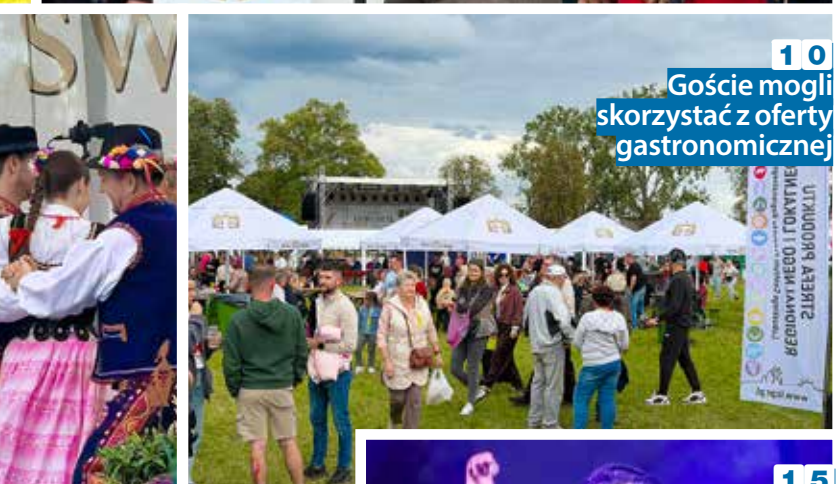

3 Spacer po Wschowie cieszył się ogromnym zainteresowaniem

4 Koncert organowy we wschowskiej Farze przyciągnął szerokie grono zainteresowanych

4 Przy organach zasiadł Paul Fasang z Niemiec

10 Goście mogli skorzystać z oferty gastronomicznej

15 Publiczność porwała wokalistka Aleksandra Szwed

16 Występy, nie tylko gwiazdy wieczoru, spotkały się z ciepłym przyjęciem, mimo że tuż przed koncertami spadł deszcz

Więcej zdjęć i wideo, zeskanuj kod QR:

„ZMIERZCH W OGRODZIE PAMIĘCI”

„OD LIPSKA DO PARYŻA – PODRÓŻE Z MUZYKĄ ORGANOWĄ”

Historie dawnych mieszkańców, wielokulturowe dziedzictwo miasta i muzyka – dwa weekendy Pardes FESTIVAL pozwoliły spojrzeć na Wschowę z wielu różnych perspektyw.

Pardes FESTIVAL. Wschowa opowiedziana historią i muzyką. Historie dawnych mieszkańców, wielokulturowe dziedzictwo miasta i muzyka – dwa weekendy Pardes FESTIVAL pozwoliły spojrzeć na Wschowę z wielu różnych perspektyw.

Pierwszy z nich zaprowadził uczestników do lapidarium. Podczas spaceru „Zmierzch w ogrodzie pamięci” wśród zabytkowych nagrobków i epitafiów poznawali historie ludzi, którzy przed wiekami nazywali

Wschowę swoim domem. Tydzień później przyszedł czas na spacer „Na pograniczu religii, kultury i tradycji”. Uczestnicy odwiedzili m.in. wschowski ratusz oraz muzeum przy pl. Farnym. Na jego dziedzińcu wystąpili uczniowie Państwowej Szkoły Muzycznej, a z balkonu ratusza zabrzmiał hejnał Wschowy. Spacer poprowadzili Anna Napierała i Przemysław Wojciech.

Festiwalowe spotkania zwieńczył koncert organowy w kościele farnym. Za instrumentem zasiadł Paul Fasang, a we wnętrzu świątyni zabrzmiały utwory Johanna Sebastiana Bacha, Louisa Vierne’a i Léona Boëllmanna. (luk)

Duchy przeszłości, żywe słowa i 80 lat historii

4 września 2026 roku dziedziniec Biblioteki Publicznej Miasta i Gminy we Wschowie wypełnił się mieszkańcami, którzy przybyli na wyjątkową odsłonę Narodowego Czytania „Dziadów” Adama Mickiewicza, połączoną z obchodami 80-lecia wschowskiej biblioteki. W wydarzeniu uczestniczyło ponad 350 osób – była to rekordowa frekwencja w historii bibliotecznych spotkań.

Tegoroczny wieczór od początku miał niezwykłą, tajemniczą aurę. Uroczyste rozpoczęcie jubileuszu miało unikalną oprawę – przy dźwiękach nastrojowej muzyki pracownicy biblioteki, w czarnych pelerynach i ze świecami w dłoniach, przeszli wśród zgromadzonych gości. Symboliczny spacer przywoływał atmosferę starodawnego obrzędu.

Po tym nietypowym powitaniu ogłoszone zostały okolicznościowe przemówienia dyrektor i kierownika biblioteki. Był to również czas wspomnień i podziękowań skierowanych do byłych oraz obecnych pracowników, których praca i zaangażowanie przez kolejne dekady budowały znaczenie biblioteki w lokalnej społeczności.

W tym roku organizatorzy postanowili odejść od tradycyjnej formuły Narodowego Czytania. Zamiast klasycznego odczytywania fragmentów utworu zaplanowano spektakl „Słowiańskie Dziady” w wykonaniu Wschowskiego Teatru Szkolnego Jedynka. Wyjątkowym gościem wydarzenia był Tomasz Karolak, który wziął udział w rozmowie prowadzonej przez konferansjera Michała Dudkę. Aktor miał również wystąpić w przygotowanym spektaklu.

Niestety, natura postanowiła dopisać do tego wieczoru wła-

sny scenariusz. Po intensywnych przygotowaniach i ogromnym zaangażowaniu wielu osób gwałtowna zmiana pogody zmusiła organizatorów do przerwania wydarzenia ze względów bezpieczeństwa. Choć spektakl nie mógł wybrzmieć do końca, wcześniejsza część wieczoru pozostawiła w uczestnikach wiele emocji. Na szczęście aktorzy teatru mieli możliwość wzięcia udziału w próbie przeprowadzonej przez Tomasza Karolaka, która przerodziła się w niesamowite warsztaty teatralne.

Ponad 350 osób, które tego wieczoru pojawiły się na bibliotecznym dziedzińcu, pokazało, że literatura nadal potrafi łączyć ludzi. A kiedy nad Wschową rozpętała się ulewa, można było odnieść wrażenie, że nawet natura postanowiła wejść w rolę uczestnika obrzędu.

Świece zgasły, scena ucichła, a deszcz przerwał przedstawienie spektaklu. Nie przerwał jednak tego, co tego wieczoru wydarzyło się naprawdę – spotkania ludzi, wspólnoty i pamięci. „Dziady” nie wybrzmiały, ale historia biblioteki trwa dalej. I być może właśnie w tym tkwi siła tego wieczoru: nie wszystko musi mieć zaplanowane zakończenie, by pozostać w pamięci.

Anna Skrzypkowiak

CYBERATAK NA SYSTEM MEDYCZNY

Do Urzędu Miasta i Gminy Wschowa wpłynął komunikat dotyczący cyberataku na system MyDr EDM. Informacja może być szczególnie istotna dla mieszkańców gminy Wschowa, którzy byli pacjentami gabinetu ortopedycznego Artura Sikory w Nowej Soli.

W wyniku ataku mogło dojść do naruszenia poufności danych pacjentów. Chodzi m.in. o imię i nazwisko, adres, dane kontaktowe, numer PESEL, a także informacje dotyczące zdrowia i ubezpieczenia społecznego. Jak dotąd nie stwierdzono jednak, aby dane te zostały wykorzystane lub publicznie ujawnione. Osobom, których

może dotyczyć incydent, zaleca się przede wszystkim zastrzeżenie numeru PESEL. Można zrobić to bezpłatnie w aplikacji mObywatel, przez serwis mObywatel.gov.pl lub osobiście w urzędzie miasta lub gminy. Warto również zachować szczególną ostrożność wobec podejrzanych telefonów, SMS-ów i wiadomości e-mail, zwłaszcza gdy ktoś prosi o podanie danych osobowych, kodów lub innych poufnych informacji. W przypadku podejrzenia bezprawnego wykorzystania danych należy zgłosić sprawę policji. Incydent został zgłoszony odpowiednim instytucjom i jest nadal monitorowany. (luk)

80 LAT NA STRAŻY MIESZKAŃCÓW!

Osiem dekad służby, społeczne zaangażowania i gotowości do niesienia pomocy. Ochotnicza Straż Pożarna w Osowej Sieni obchodziła jubileusz 80-lecia. Strażackie święto połączono z tegorocznymi dożynkami wiejskimi.

Uroczystości rozpoczęła msza święta, po której przed salą wiejską odbył się uroczysty apel. Jubileusz był

okazją do podziękowania wszystkim, którzy przez dziesięciolecia tworzyli OSP Osowa Sień, a także druhom i druhom, którzy dziś kontynuują ich służbę. Przez 80 lat kolejne pokolenia strażaków ochotników były gotowe nieść pomoc mieszkańcom, angażując się jednocześnie w życie lokalnej społeczności. Podczas

jubileuszu nie zabrakło więc podziękowań za ich poświęcenie, czas i społeczną pracę.

Świętowanie połączono z dożynkami wiejskimi. Była to również okazja do podziękowania rolnikom za całoroczny trud, wytrwałość i pracę, której owocem są tegoroczne plony.

(luk)

Warsztaty, zajęcia i konkursy

Biblioteka Publiczna Miasta i Gminy we Wschowie rozpoczyna realizację nowego projektu edukacyjnego „Zdrowie i klimat bez teorii – uczyć się, działać, zmieniać”, skierowanego do dzieci i młodzieży z gminy Wschowa.

Na realizację przedsięwzięcia instytucja otrzymała 30 412 zł dofinansowania z budżetu państwa, przyznanego przez Ministra Edukacji w ramach programu „Kompas Młodego Obywatela”. Najbliższe miesiące będą pełne spotkań, warsztatów i twórczych wyzwań. Tematyka zajęć obejmie zdrowie, przyrodę, ekologię oraz emocje, a ważnym elementem będzie nauka poprzez doświadczenie. Dzieci będą eksperymentować, tworzyć, współpracować i odkrywać, w jaki sposób codzienne wybory mogą wpływać na nasze otoczenie. Wśród zaplanowanych działań znalazły się m.in. warsztaty przyrodnicze „Opowieści z zielonego lasu”, które poprowadzą animatorzy z ModraSova. Zaplanowano również międzypokoleniowe sadzenie ziół, realizowane we współpracy z Dziennym Domem „Senior+” we Wschowie. Z kolei podczas zajęć „Kolory uczuć – podróż do świata emocji” uczestnicy połączą edukację emocjonalną z kreatywną zabawą.

Ministerstwo Edukacji Narodowej

Odbiorcy projektu będą mieli także okazję stworzyć i przetestować wielkoformatową grę edukacyjną. Warsztaty związane z jej przygotowaniem i realizacją poprowadzi Good Games. Nie zabraknie również akcentu artystycznego. Konkurs plastyczny „Drugie życie bohatera literackiego” pozwoli uczestnikom połączyć wyobraźnię z zainteresowaniem literaturą i ekologią. Efekty ich pracy zostaną zaprezentowane podczas wystawy pokonkursowej. W przedsięwzięcie zaangażują się pracownicy biblioteki oraz

współpracujący z nimi edukatorzy i animatorzy. Udział we wszystkich wydarzeniach będzie bezpłatny, a pierwsze spotkania rozpoczną się już we wrześniu. Szczegółowy harmonogram oraz informacje dotyczące zapisów będą publikowane sukcesywnie na stronie internetowej biblioteki i w jej mediach społecznościowych. Projekt dofinansowany ze środków budżetu państwa, przyznanych przez Ministra Edukacji w ramach programu „Kompas Młodego Obywatela”.
Anna Skrzypkowiak

BRYDŻOWE GRAND PRIX WE WSCHOWIE!

Wrestauracji Wschowianka odbyły się ogólnopolskie zawody Grand Prix w brydżu sportowym.

Przy stolikach rywalizowało ponad 40 par z różnych stron Polski. Cieszymy się, że Wschowa mogła gościć brydżystów z całego kraju! (red)

PIĘĆ MEDALI FINEZJI WSCHOWA NA MISTRZOSTWACH ŚWIATA

Cztery srebrne medale i jeden brązowy – z takim dorobkiem Finezja Wschowa zakończyła VIII Mistrzostwa Świata Sportu Mażoretkowego federacji MWF. Dla kadetek i juniorek był to pierwszy występ na światowej scenie tej federacji.

Srebro wywalczyły Gabriela Winiarska w solo z buławą, juniorskie trio Laura Przybylska, Joanna Zajączkowska i Nikolett Burdziak oraz miniformacje juniorek i seniorek z buławą. Brąz zdobył duet seniorek Gabriela Winiarska i Wiktoria Masternak. Pozostałe prezentacje również przyniosły wysokie lokaty, w tym miejsca w pierwszej dziesiątce. Wyjątkowym momentem był także udział wschow-

skich tancerek w tańcu otwarcia mistrzostw. Finezja wystąpiła wspólnie z zespołami Fenix Radlin, Seniorita Dobrzeń Wielki, Azaria Piekary Śląskie i Dalia Poddębice. Była to okazja do wspólnego zaprezentowania się na światowej scenie i przeżycia emocji, które pozostaną z zawodniczkami na długo.

To udane zwieńczenie sezonu i efekt wielu godzin treningów oraz zaangażowania całego zespołu. Finezja podziękowała rodzicom za sfinansowanie wyjazdu, a opiekunom i kierowcom za wsparcie podczas zawodów. Teraz tancerki rozpoczynają przygotowania do kolejnego sezonu.
(red.)

Ze wschowskiej biblioteczki

AUDIOBOOK
„Skrucha”

AUTOR: MAREK STELAR
CZYTA: ADAM BAUMAN

Jesień przyszła wielkimi krokami, to świetny czas na zestaw: deszczowy wieczór, koc oraz audiobook. Do ideału brakuje tylko, aby audiobookiem był dobry kryminał. Dlatego chciałbym wam polecić wyjątkowo udany „Skrucha” autorstwa Marka Stelara. Głównym bohaterem jest aspirant Dominik Przeworski przeniesiony ze szczecińskiej komendy do małej miejscowości. W jednej posesji zostają odnalezione ludzkie szczątki. To odkrycie prowadzi do wydarzeń sprzed 25 lat – utonięcie pięciu wychowanków Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego. Sprawy terazniejsze mieszają się z tymi sprzed lat. Historia jest wielowątkowa. Stelar nie ogranicza się wyłącznie do śledztwa, równie istotne są tajemnice mieszkańców małej społeczności, poczucie winy i konsekwencje dawnych decyzji. Klimat jest duszny i mroczny, ale nie nachalnie epatuje brutalnością. W wejściu w ten klimat pomaga głos znakomitego Adama Bauman. Nie czekajcie, tylko wypożyczcie audiobook z naszej biblioteki i pozwólcie, by „Skrucha” przeniosła was do niepozornego miasteczka, gdzie tajemnica kryje się na każdym kroku.

Hubert Piasecki

DLA DOROSŁYCH

„Tam, gdzie zmrok zapada szybciej”

WOJCIECH CHMIELARZ

Jeśli lubicie książki, które od pierwszych stron budują niepokój i sprawiają, że po zapadnięciu zmroku każdy cień zaczyna wyglądać podejrzanie, to tę książkę Wojciecha Chmielarza zdecydowanie warto umieścić na swojej czytelniczej liście. W zapomnianej podkarpackiej miejscowości pojawiają się obcy, giną ludzie, a stare winy zaczynają upominać się o swoje. W centrum wydarzeń znajduje się Szwed – ponury mechanik, który próbuje uciec od własnej przeszłości. Tyle że nie wszystkie sprawy można zostawić za sobą. Zwłaszcza gdy w grę wchodzi tajemnica, zemsta i rzeczy, których nie sposób racjonalnie wyjaśnić. Autor umiejętnie łączy thriller psychologiczny z mroczną atmosferą grozy. To opowieść o winie, karze, żalobie, miłości i konsekwencjach decyzji, które potrafią powracać nawet po wielu latach. Ponad 600 stron opowieści, a jednak trudno się przy niej zatrzymać. Bo kiedy zaczyna się zmrok, najlepiej mieć pewność, że to tylko zmrok.

Anna Skrzypkowiak

DLA DZIECI

„Lekcja pocieszania”

MACIEK MARCISZ

Zprzyjemnością polecamy „Lekcję pocieszania” Maćka Marcisza, książkę z serii „Przedszkole Przytulanki”, która w ciepły i przystępny sposób pokazuje, jak ważne są empatia, uważność i dobre słowo. To lektura zachęcająca do rozmowy o emocjach i przypominająca, że czasem najlepszym sposobem na smutek jest po prostu obecność, bliskość i przytulenie. To wartościowa lektura, która z pewnością znajdzie miejsce w sercach małych i dużych czytelników.

Patrycja Piątek

Odwieczny spór i tajemnicze morderstwo

Książę wielkopolski i głogowski Henryk Wierny z dynastii Piastów w 1307 roku przekazał siostrom z zakonu klarysek wieś Candilow. Jest to pierwsza historyczna wzmianka o dzisiejszym Kandlewie, które przez wieki nieznacznie zmieniało brzmienie swej nazwy.

Dokument fundacyjny Canidlow et iterum Canidlow z 1307 roku wskazuje, że wieś była wcześniej w jednej części własnością książęcą, zamieszkałą przez chłopów niemieckich. Z dokumentu wynika również, że książę wielkopolski i głogowski Henryk Wierny nadał w ramach uposażenia założonemu przez siebie klasztorowi klarysek w Głogowie m.in. obie wsie Kandlewo. To niemal od razu wprowadziło spór ponieważ jedna z dwóch części wsi należała do lokalnej szlachty wielkopolskiej. Wieś była częstym obiektem rozpraw sądowych na przestrzeni wieków.

200 grzywien

W połowie XV wieku starosta wschowski Jan Kotwicz wraz ze swoimi ludźmi miał usunąć siłą z dzierżawy Kandlewa (wtedy Candalow) i Konradowa Dzierżawę Leszczyńskiego, burgrabiego kościańskiego. Ten drugi miał przez to ponieść straty opiewające na kwotę 200 grzywien. Na początku XVI wieku w czasie poboru podatków we wsi Candlewo

naliczono 17 gospodarstw, 2 wiatraki i karczmę. Z dokumentów podatkowych możemy wyciągnąć kolejne nazwy wsi, takie jak: Kandlewo prawdopodobnie omyłkowe Tandel, Kandlewo i Këndilewo, Kandel, Kandlau oraz Kantel.

Liczba ludności

Wieś się rozwijała i liczba gospodarstw oraz ludności powoli rosła. W 1797 roku było to 50 domów, a liczba mieszkańców wynosiła 384 osoby, w tym 8 wyznania ewangelickiego. Po wejściu zaboru pruskiego dobra klasztorne wraz z wsią sprzedano, a majątek scalono z pobliską wsią Zamysłów. Największa odnotowana liczba mieszkańców to 411 osób w 1867 roku. Natomiast już cztery lata później podczas spisu powszechnego wykazano spadek do 388 osób mieszkających w 61 domach. W kolejnych latach powstały jeszcze dwa domy, lecz liczba ludności konsekwentnie spadała i w 1910 roku w 63 domach mieszkało 356

obywateli. Natomiast w 1933 roku liczba mieszkańców wzrosła do 363.

Migracja do większych miastach

Spadek liczby mieszkańców prawdopodobnie miał związek z migracją do ośrodków przemysłowych w większych miastach w zachodnich prowincjach zaboru niemieckiego. Podczas II wojny światowej rdzenna ludność pozostawała we wsi, jednak w styczniu 1945 roku w obawie przed nadchodzącą armią radziecką dawni mieszkańcy wyemigrowali na teren Rzeszy, porzucając swoje domy i gospodarstwa na zawsze.

Pozostałością po dawnych czasach jest kapliczka zbudowana w 1837 roku oraz krzyż pokutny wyciosany z piaszkowca. Tego typu obiekty były stawiane w okresie od XIII do XVI wieku przez zabójców w miejscu dokonania zbrodni. Lokalna legenda głosi, że krzyż w Kandlewie stoi w miejscu tragicznego morderstwa. Kto kogo zabił i dlaczego pozostaje ciągle tajemnicą. Jednak krzyż jest dowodem, iż do tragedii doszło, a winny został złapany. Jednak czy karą było tylko wystawienie krzyża pokutnego? Może kiedyś się dowiemy.

Mateusz Szalata

Wschowskie kalendarium historyczne

10 – 13

października 1848

Powstanie kasy pożyczkowej we Wschowie. Komisja pod kierownictwem Ernsta Ferdinanda Gregoroviusa 10 października opracowała statut kasy pożyczkowej. Dwa dni później magistrat wschowski zatwierdził dokument, tym samym otwierając instytucję miejskiej kasy pożyczkowej. Ta w niedługim okresie od założenia została połączona z powstałą 1838 roku kasą oszczędnościową. Z tej fuzji powstała instytucja Fraustadter Spar- und Darlehnskasse, czyli Wschowska Kasa Oszczędnościowo-Pożyczkowa.

28

października 1848

Wydanie pierwszego numeru gazety „Volksblatt für den Fraustadter Kreis”. Było to w okresie „Wiosny Ludów”, a wydawcą powiązany z piśmem w tamtych czasach był m.in. Friedrich Tittel, założyciel, drukarz i pierwszy wydawca. Według pruskich dokumentów z tego okresu wynika, że w 1848 roku gazeta była drukowana w prywatnym zakładzie typograficznym Friedricha Tittela, zlokalizowanym w obrębie wschowskiego Rynku. Tittel był pionierem wschowskiej prasy informacyjnej. Gazeta pod jego okiem stała się oficjalnym organem urzędowym powiatu wschowskiego. Kontynuatorem jego dzieła był przedstawiciel konkurującej rodziny Gerhard Pucher.

17

października 1869

Otwarcie pierwszej gazowni we Wschowie. W pierwszej połowie 1869 roku rozpoczęto budowę gazowni. Do jej budowy magistrat zakontraktował już w 1868 roku Friedricha Pippiga z Gogolina. Inwestycja została ułożona przed bramą głogowską w miejscu, gdzie dziś zbiegają się ulice Głogowska z Konradowską. Już 13 października 1869 roku dokonano próbnego rozświetlenia miasta gazem. Cztery dni później (17.10.1869 r.) oficjalnie otwarto pierwszą wschowską gazownię. W 1889 roku miasto rozświetlało 71 latarni gazowych, a w 1897 roku było już ich 91 i obsługiwało je 3 latarników.

**Mateusz Szalata
MZW**

PAMIĄTKA BRONIKOWSKICH DLA MUZEUM

Ryngraf z herbem rodu Bronikowskich trafi do Muzeum Ziemi Wschowskiej.

Uzupełni on przekazaną wcześniej monografię poświęconą historii rodu od wieków związanego ze Wschową. W tej sprawie do Burmistrza Miasta i Gminy Wschowa Konrada Antkowiaka skierowany został list, w którym przypomniano m.in. postać Ramsza z Opola – protoplasty rodu i pierwszego starosty wschowskiego. Wspomniano także Przemysława Bronikowskiego, pilota, który tragicznie zginął podczas prac przy oprysku pól w Dębowej Łęce.

MUZYKA ŁĄCZY – PIERWSZY UDZIAŁ ŚDS W SIEDLNICY W WOJEWÓDZKIM PRZEGLĄDZIE PIOSENKI W CYBINCIE.

Reprezentacja Środowiskowego Domu Samopomocy w Siedlnicy po raz pierwszy wzięła udział w IV Wojewódzkim Przeglądzie Piosenki Osób z Niepełnosprawnościami w Cybince.

Placówkę reprezentowali uczestnicy: Ewelina Zborowska, Dorota Malesa oraz Kamil Żeleźniak. Artyści zaprezentowali swoje umiejętności wokalne przed publicznością, a ich występy spotkały się z bardzo ciepłym przyjęciem i zostały nagrodzone gromkimi brawami. Uczestnikom towarzyszyły kierownik Środowiskowego Domu Samopomocy w Siedlnicy Kinga Neć oraz terapeutka zajęciowa Bożena Gawin, które wspierały reprezentantów placówki zarówno podczas przygotowań, jak i w trakcie samego wydarzenia.

Radość, satysfakcja i duma

Choć przed występami nie zabrakło tremy, szybko ustąpiła ona miejsca radości, satysfakcji i dumie z możliwości zaprezentowania swoich talentów. Udział w przeglądzie był nie tylko okazją do muzycznej prezentacji, ale również do integracji, nawiązywania nowych znajomości i wspólnego przeżywania wyjątkowych emocji. Na wszystkich artystów czekały pamiątkowe drewniane medale, dyplomy oraz upominki. Dla reprezentantów ŚDS w Siedlnicy był to szczególnie dzień i ważne doświadczenie, które na długo pozostanie w ich pamięci. Organizatorem wydarzenia był Środowiskowy Dom Samopomocy „Pod Słońcem” w Bieganowie.

Przedstawiciele ŚDS w Siedlnicy podkreślają bardzo ciepłe przyjęcie, serdeczną atmosferę oraz doskonałą organizację całego przeglądu.

Muzyka łączy ludzi

– Jesteśmy bardzo dumni z naszych uczestników. Ewelina, Dorota i Kamil wykazali się odwagą, zaangażowaniem i ogromną radością z występu. Mamy nadzieję, że w kolejnych

latach ponownie będziemy mogli uczestniczyć w tym wyjątkowym wydarzeniu – podkreślają przedstawiciele Środowiskowego Domu Samopomocy w Siedlnicy. Pierwszy udział w Wojewódzkim Przeglądzie Piosenki pokazał, że muzyka rzeczywiście łączy ludzi, pomaga przełamywać bariery i tworzy przestrzeń do wspólnego przeżywania radości. **Kinga Neć**

Więcej informacji.
Materiał
dostępny jest
pod kodem QR.
Wystarczy zeskanować.

Przemoc – zjawisko, którego nie można ignorować

Przemoc jest jednym z poważnych problemów społecznych, który może dotknąć każdego człowieka. Często kojarzymy ją przede wszystkim z agresją fizyczną, jednak w rzeczywistości ma ona wiele różnych form.

Może przybierać postać słów, zachowań, gróźb, kontroli, poniżania, a także działań podejmowanych w internecie. Niezależnie od tego, jak wygląda, przemoc może pozostawić po sobie długotrwałe skutki.

Problem przemocy jest szczególnie trudny, ponieważ nie zawsze jest widoczny. Nie każda osoba doświadczająca krzywdy ma na ciele ślady, które można zauważyć. Czasami cierpienie pozostaje ukryte i przez długi czas nie jest dostrzegane przez najbliższe otoczenie.

Różne oblicza przemocy

Najbardziej rozpoznawalną formą jest przemoc fizyczna. Może obejmować między innymi bicie, popychanie, szarpanie, kopanie czy inne działania powodujące obrażenia. Jest to forma przemocy, której skutki mogą być widoczne natychmiast, ale nie zawsze tak się dzieje.

Istnieje również przemoc psychiczna, która może być trudniejsza do zauważenia. Wyśmiewanie, poniżanie, zastraszanie, grożenie, ciągłe krytykowanie czy celowe wzbudzanie poczucia winy mogą stopniowo wpływać na samopoczucie i poczucie własnej wartości człowieka.

Kolejnym problemem jest przemoc słowna. Obelgi i obraźliwe komentarze bywają czasami traktowane jako niewinne żarty. Jednak regularne poniżanie lub wyśmiewanie drugiej osoby może być dla niej bardzo bolesne. To, co dla jednej osoby jest żartem, dla innej może stać się źródłem stresu i poczucia odrzucenia. Coraz większą uwagę zwraca się także na cyberprzemoc. Rozwój internetu i mediów społecznościowych sprawił, że przemoc może pojawiać się również w świecie wirtualnym. Obrażające wiadomości, publikowanie zdjęć bez zgody, rozpowszechnianie informacji kompromitujących materiałów, tworzenie fałszywych kont czy wykluczanie kogoś z internetowych grup to tylko niektóre przykłady.

Dlaczego ludzie stosują przemoc?

Nie ma jednej przyczyny, która wyjaśniałaby wszystkie przypadki przemocy. Zachowania agresywne mogą mieć różne źródła i zależeć od sytuacji, środowiska oraz doświadczeń danej osoby.

Czasami przemoc jest związana z brakiem umiejętności rozwiązywania konfliktów. Ktoś, kto nie potrafi spokojnie wyrazić swoich emocji lub porozumieć się z drugą osobą, może reagować agresją. W innych sytuacjach znaczenie mogą mieć wzorce zachowania wyniesione z otoczenia. Nie oznacza to jednak, że trudne doświadczenia usprawiedliwiają krzywdzenie innych. Zrozumienie przyczyn przemocy może pomagać w zapobieganiu jej, ale nie odbiera

odpowiedzialności za własne zachowanie.

Ofiara przemocy nie jest winna

Jedną z najważniejszych rzeczy, o których należy pamiętać, jest to, że odpowiedzialność za przemoc ponosi osoba, która ją stosuje. Osoba krzywdzona nie jest winna temu, że ktoś zdecydował się ją obrażać, zastraszać czy atakować.

Osoby doświadczające przemocy mogą jednak często obwiniać siebie. Mogą zastanawiać się, czy zrobiły coś niewłaściwego albo czy mogły zachować się inaczej. Strach przed reakcją sprawcy może również powodować, że przez długi czas nikomu nie mówią o swoim problemie. Dlatego tak ważne jest wsparcie ze strony innych ludzi. Rozmowa z rodzicem, nauczycielem, pedagogiem, psychologiem lub inną zaufaną osobą może być pierwszym krokiem do uzyskania pomocy.

Skutki przemocy

Przemoc może wpływać na człowieka na wiele sposobów. Jej skutki mogą być zarówno fizyczne, jak i psychiczne. Osoba doświadczająca przemocy może odczuwać strach, smutek, złość, bezradność czy osamotnienie.

Szczególnie trudne może być doświadczenie przemocy przez dzieci i młodzież. Okres dorastania jest czasem, w którym kształtuje się poczucie własnej wartości i relacje z innymi. Powtarzające się wyśmiewanie, odrzucenie lub zastraszanie może negatywnie wpływać na funkcjonowanie młodego człowieka. Dlatego nie należy bagatelizować żadnych sygnałów wskazujących na to, że ktoś może doświadczać przemocy.

Rola świadków

W przeciwdziałaniu przemocy bardzo ważną rolę odgrywają świadkowie. Czasami osoby znajdujące się w pobliżu widzą lub słyszą, że komuś dzieje się krzywda, ale nie wiedzą, jak zareagować.

Nie zawsze konieczne jest bezpośrednie konfrontowanie się ze sprawcą. Jeżeli sytuacja jest niebezpieczna, lepiej zwrócić się do osoby dorosłej, nauczyciela, rodzica lub odpowiednich służb. Można rów-

nież okazać wsparcie osobie pokrzywdzonej i dać jej do zrozumienia, że nie jest sama.

Brak obojętności ma ogromne znaczenie. Czasami osoba doświadczająca przemocy milczy właśnie dlatego, że uważa, iż nikt nie będzie chciał jej pomóc.

Jak przeciwdziałać przemocy?

Przeciwdziałanie przemocy wymaga działań na wielu poziomach. Ważna jest edukacja, rozmowa o emocjach i uczenie dzieci oraz młodzieży sposobów rozwiązywania konfliktów bez agresji.

Duże znaczenie ma również tworzenie środowiska, w którym ludzie czują się bezpiecznie i wiedzą, gdzie mogą zwrócić się o pomoc. Nie powinno się usprawiedliwiać przemocy stwierdzeniami, że jest ona „normalna”, „zasłużona” albo że „to tylko żart”.

Warto także nauczyć się rozpoznawać pierwsze sygnały przemocy. Im wcześniej problem zostanie zauważony, tym większa szansa na odpowiednią reakcję.

Nie bądźmy obojętni

Przemoc nie jest problemem, który można rozwiązać jednym działaniem. Wymaga zaangażowania wielu osób – rodzin, szkół, instytucji i całego społeczeństwa. Ważne jest jednak, aby każdy z nas pamiętał, że może mieć wpływ na swoje najbliższe otoczenie.

Możemy reagować, kiedy widzimy krzywdę. Możemy wspierać osoby, które potrzebują pomocy. Możemy również pracować nad własnym sposobem rozwiązywania konfliktów i pamiętać o szacunku wobec innych.

Przemoc często zaczyna się tam, gdzie pojawia się przyzwolenie na krzywdzenie drugiego człowieka. Dlatego tak ważne jest, aby jej nie ignorować i nie traktować jako czegoś normalnego.

Każdy człowiek ma prawo do bezpieczeństwa, szacunku i życia bez przemocy. Reagowanie na krzywdę nie zawsze jest łatwe, ale obojętność może sprawić, że problem będzie trwał. Czasami jedna osoba, która zdecyduje się powiedzieć „stop”, może rozpocząć ważną zmianę.

Agnieszka Reszel

Tutaj znajdziesz pomoc, nie wahać się

☛ Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie (PCPR) we Wschowie

Plac Kosynierów 1c, 67-400 Wschowa

Telefon: **65 540 89 55**

PCPR oferuje wsparcie psychologiczne, pedagogiczne oraz pomoc w sytuacjach kryzysowych dla dzieci, młodzieży i ich rodzin

☛ Całodobowa infolinia Fundacji ITAKA

Telefon: **800 080 222**

Dostępność: 24 godziny na dobę, 7 dni w tygodniu
Bezpłatna infolinia oferująca pomoc psychologiczną, pedagogiczną i prawną dla dzieci, młodzieży, rodziców i nauczycieli

☛ Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna we Wschowie

ul. Zacisze 1, 67-400 Wschowa

Telefon: **65 540 20 30**

Pomoc psychologiczna, diagnostyka, doradztwo pedagogiczne dla dzieci i młodzieży

☛ Ośrodek „RELACJA” – Ośrodek Profilaktyki i Pomocy Psychiatrycznej dla Dzieci i Młodzieży

ul. Daszyńskiego 2a/2, 67-400 Wschowa

Porady psychologiczne, psychoterapia, wsparcie psychospołeczne dla dzieci i młodzieży

Ośrodek oferuje usługi I poziomu referencyjnego dla dzieci i młodzieży

☛ Nowy Szpital we Wschowie – Poradnia Zdrowia Psychicznego

ul. ks. A. Kostki 33, 67-400 Wschowa

Pomoc psychiatryczna / psychiczna (w tym leczenie uzależnień)

☛ CUS (Ośrodek Pomocy Społecznej) we Wschowie – Zespół ds. przeciwdziałania przemocy / wsparcia psychicznego

ul. Klasztorna 3, 67-400 Wschowa

Telefon: **65 540 25 25**

Wsparcie psychologiczne, interwencje, pomoc socjalna i środowiskowa
Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy – również tam można uzyskać wsparcie psychologiczne lub terapeutyczne

☛ Ośrodek OIKOS Punkt Konsultacyjny świadczący usługi psychologiczne

ul. Klasztorna 2A, 67-400 Wschowa

Telefon: **784 496 798**

Służy osobom uzależnionym oraz ich rodzinom. Jest przeznaczony dla osób świeckich z lokalnej społeczności Powiatu Wschowskiego.

☛ Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałaniu Narkomanii.

ul. Rynek 1

67-400 Wschowa

Realizuje zadania z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii na terenie gminy. Wspiera osoby i rodziny dotknięte uzależnieniami, inicjuje działania pomocowe oraz współpracuje z instytucjami lokalnymi.

OGÓLNOPOLSKIE TELEFONY ZAUFANIA

☛ **116 111** – Telefon Zaufania dla Dzieci i Młodzieży

☛ **800 12 12 12** – Telefon Zaufania Rzecznika Praw Dziecka

☛ **800 70 22 22** – Centrum Wsparcia dla Osób w Kryzysie Psychicznym

☛ **116 123** – Telefon Zaufania dla Dorosłych w Kryzysie Emocjonalnym

☛ **800 100 100** – Telefon dla Rodziców i Nauczycieli w Sprawie Bezpieczeństwa

☛ **800 108 108** – Linia Wsparcia dla Osób po Stracie Bliskich

Dostępność: Różne godziny i dni tygodnia, szczegóły na stronach odpowiednich infolinii
Bezpłatne i anonimowe wsparcie telefoniczne w sytuacjach kryzysowych.

Piąty bieg po bruku przy akompaniamencie społecznego pikniku

Najszybsi na mecie	
Mężczyźni OPEN:	
▶ Szymon Kulka	15:50:58
▶ Bartosz Romaniuk	16:24:01
▶ Paweł Piotraschke	17:07:33
Kobiety OPEN:	
▶ Karolina Janicka	19:08:63
▶ Natalia Ruchlewicz	20:09:02
▶ Olga Cichoszewska	21:47:22

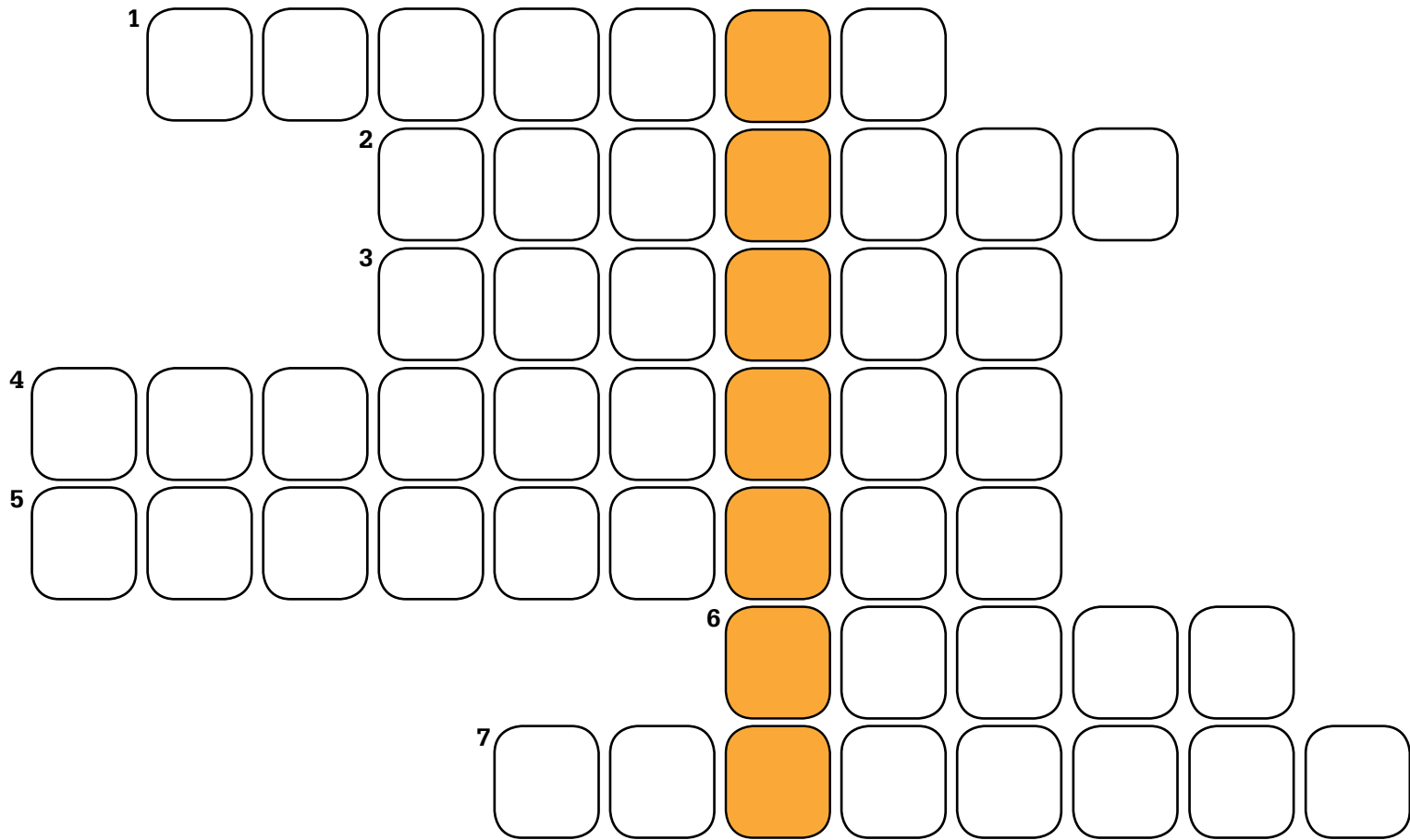

Sportowe emocje, rodzinna atmosfera i energia ludzi, którym chce się działać – tak wyglądała niedziela, 20 września, na wschowskim Rynku. Jubileuszowa, V Twarda Piątka połączyła siły z VI Piknikiem Organizacji Pozarządowych.

W biegu głównym wystartowało 134 zawodników, a około 100 kolejnych osób wzięło udział w biegach dziecięcych, rodzinnych i integracyjnych. Najszybszy na wymagającej trasie był Wschowianin Szymon Kulka

z czasem 15:50. Wśród kobiet triumfowała Karolina Janicka. Równoległe lokalne stowarzyszenia, fundacje i grupy społeczne pokazały, jak wiele dobrego dzieje się we Wschowie. Były rozmowy, prezentacje, konkursy, loteria fantowa, atrakcje dla dzieci, strefa gastronomiczna oraz działania charytatywne.

Krzyżówka numeru dla dzieci 46

HASŁA: 1. Pełna nasion na sośnie; 2. zabawka w stroju arlekina; 3. Babka w cukierni; 4. Mięso łownych zwierząt dzikich 5. Dziedzina sztuki, którą uprawiał Jan Matejko; 6. Duży owoc, czerwony w środku; 7. Duża wieś sołecka w gminie Wschowa.

Zwycięzców wyłonimy spośród Czytelników, którzy do tej pory nie brali udziału w krzyżówkowej zabawie

Litery z pól wyróżnionych kolorem utworzą hasło – rozwiązanie krzyżówki.

Odpowiedzi wraz z imieniem i nazwiskiem prosimy wysłać do 9 października pod adresem: „Jestem ze Wschowy”, Urząd Miasta i Gminy Wschowa, Rynek 1, 67-400 Wschowa

Nazwiska osób nagrodzonych w poprzednim numerze publikujemy na stronie internetowej lub Facebooku Miasta i Gminy Wschowa. Gratulujemy!

Hasło z poprzedniego numeru: **Łopatka**

Wśród nadesłanych zgłoszeń 12 października 2026 roku rozlosujemy 3 zestawy nagród. Nazwiska zwycięzców zostaną opublikowane na stronie www.gminawschowa.pl

Tego dnia Wschowa nie tylko biegła, ale też integrowała się, pomagała i udowodniła, że siłą miasta są aktywni mieszkańcy

- Stoiska 'ngo na pikniku**
- ▶ Centrum Usług Społecznych we Wschowie,
 - ▶ Biblioteka Publiczna Miasta i Gminy we Wschowie,
 - ▶ Fundacja Lemoniada Dobra,
 - ▶ Wschowski Inkubator Potencjału,
 - ▶ Fundacja Czerlejewo 9,
 - ▶ Stowarzyszenie na Rzecz Aktywizacji Wsi,
 - ▶ Koło Pszczelarzy we Wschowie,
 - ▶ Stowarzyszenie Wspierania Aktywności Obywatelskiej „CIVIS”,
 - ▶ Stowarzyszenie Bajkowe Przedszkole,
 - ▶ Stowarzyszenie „Bliżej Szkoły”,
 - ▶ Marżoletki Finezja.

Przysłowia

- Na październik**
- ▶ Gdy październik ciepło trzyma, zwykle mroźna bywa zima.
 - ▶ Gdy październik mokro trzyma, zwykle potem ostra zima.
 - ▶ Gdy jesień zamglona, zima zaśnieżona.
 - ▶ Gdy październik mroźny, to nie będzie styczeń groźny.
 - ▶ Październik chodzi po kraju, wygania ptactwo z gaju.
 - ▶ Październik stoi u dwora, wykop ziemniaki z pola.
 - ▶ Na świętego Franciszka chłop już w polu nic nie zyska.
 - ▶ Na świętego Franciszka odlatuje pliszka.
 - ▶ Kiepski gospodarz, co po Jadwidze do pola się idzie
 - ▶ Od świętej Urszuli chłop się kożuchem otuli.
 - ▶ Październik ciepły, będzie luty skrzepły.
 - ▶ Ile razy przed nowiem w październiku śnieg spadnie, tyle razy wśród zimy odwilży przypadnie.
 - ▶ Kiedy październik śnieżny i chłodny, to styczeń bywa zwykle pogodny.

Cytaty na październik

„**Jesień to druga wiosna, kiedy każdy liść jest kwiatem.**”
Albert Camus, Nieporozumienie